

הנהלת האגף, ירושלים

ז' תמוז תשפ"א
17 יוני 2021

לכבוד

איגוד הבנקים

א.ג.,

הנדון: נייר עמדה של האפוטרופסה הכללית - כרטיסי חיוב בחשבונות ממנה

בהמשך לנייר העמדה שהוצאתי בעניין כרטיסי חיוב בחשבונות אפוטרופסות ביום 7.6.2020, במסגרת דיונים שהתקיימו בין נציגי הבנקים, לבין נציגי בנק ישראל ונציגי אגף האפוטרופוס הכללי, עלה הצורך בגיבוש נייר עמדה גם לעניין חשבונות של מיופי כוח בייפוי כוח מתמשך שנכנס לתוקף בעניינים רכושיים (להלן – מיופי הכוח). במסגרת הדיונים כאמור, הועלה הקושי התפקודי בהתנהלותם היומיומית של מיופי הכוח בחשבונות ממנים, בהעדר האפשרות להשתמש בכרטיסי חיוב. כמו כן, הוצפו הוראות הדין לפיהן, ככל הניתן, יש לאפשר לממנה להתנהל מבחינה כספית באופן עצמאי וכי רצוי לאפשר לו להסתייע בכרטיס חיוב שיונפק לו לשם כך.

כדי לקדם את הנושא, ונוכח חובת הזהירות של הבנקים, ביקשו הבנקים כי לצד העמדה של האפוטרופוסה הכללית בעניין כרטיסי חיוב בחשבונות אפוטרופסות, תינתן עמדה עקרונית של האפוטרופסה הכללית גם בסוגיה של הנפקת כרטיסי חיוב לסוגיהם בחשבונות של ממנים, כך שיובהר שעצם הנפקת כרטיס החיוב בנסיבות אלה, כשלעצמה, אינה מהווה, לעמדת האפוטרופוס הכללי, הפרה של חובת הזהירות של הבנקים. הכל, כמובן, מבלי לגרוע משיקול דעתו הפרטני של הבנק בהנפקת כרטיסי חיוב בחשבון מסוים, לממנה או למיופה הכוח, בהתאם לנסיבות העניין.

יובהר כי האמור בנייר עמדה זה לא חל על הנפקת כרטיסי חיוב בנסיבות שלא פורטו בו ובכלל זה, בנסיבות שבהן הבנק מבקש לאשר שימוש בסכומים גבוהים יותר בכרטיס חיוב. אך אין בכך כדי למנוע פעולה כאמור של הבנק ויחולו עליה הוראות הדין הכללי.

עוד יובהר כי אף שתכליתו של נייר עמדה זה הינה לקדם ולעודד הנפקה של כרטיסי חיוב לממנה ולמיופה הכוח במקרים המתאימים, הרי שהאמור בנייר עמדה זה אינו מחייב הנפקה של כרטיסי

חיוב בידי הבנק, בין בכלל ובין ביחס לסוגי כרטיסי חיוב מסוימים, וזאת לרבות אם הבנק בוחר שלא לעשות כן משיקוליו או שאין לו מוצר מסוג כרטיס חיוב כמתואר בנייר עמדה זה.

בהמשך לאמור, הריני לפנות אליכם ולפרט עמדותי ביחס לשימוש בכרטיסי החיוב המרכזיים בחשבונות ממנים, בידי מיופה כוח או בידי הממנה, לפי העניין, כדלקמן:

1. שימוש בכרטיס חיוב למשיכת מזומן

א. כספומט למיופה הכוח

לעמדת האפוסטרופוס הכללי, אין מניעה להנפיק למיופה הכוח כרטיס כספומט בחשבון ממנה וכן לאפשר לו שימוש בכרטיס חיוב מסוג המפורט בנייר עמדה זה גם ככרטיס למשיכת מזומן, ככל שמאפייני כרטיס החיוב מאפשרים זאת. והכל, כאשר משיכת המזומן מוגבלת לתקרה יומית ולסכום יתרת הזכות בחשבון הבנק.

ב. כספומט לממנה

לעמדת האפוסטרופוס הכללי, ככל שהתאגיד הבנקאי אישר, לבקשת מיופה הכוח, חשבון עצמאי לממנה, בנפרד מחשבון הממנה שבו מתנהלים כספיו על ידי מיופה הכוח, אין מניעה כי בחשבון זה יונפק לממנה, באישור מיופה הכוח, כרטיס למשיכת מזומן, המוגבל לתקרה יומית ולסכום יתרת הזכות שבחשבון.

2. שימוש בכרטיס חיוב נטען בחשבון ממנה

א. כרטיס חיוב נטען למיופה הכוח

לעמדת האפוסטרופוס הכללי, אין מניעה בהנפקת כרטיס נטען למיופה הכוח, בחשבון ממנה, בכפוף לתנאים הבאים:

- (1) התאגיד הבנקאי הפעיל את שיקול דעתו ואינו רואה מניעה לכך במקרה הפרטני;
- (2) אין כרטיס חיוב פעיל נוסף לשימוש של מיופה הכוח בחשבון זה;
- (3) הטענת הכרטיס הנטען תיעשה על ידי מיופה הכוח בהתאם לסוג הכרטיס הנטען.

ב. כרטיס חיוב נטען לממנה

לעמדת האפוסטרופוס הכללי, כדי לקיים את חובותיו של מיופה הכוח על פי דין, ולאפשר לממנה תפקוד עצמאי ככל הניתן בכספיו, אין מניעה להנפיק לאותו ממנה כרטיס חיוב נטען בחשבון הממנה בכפוף לתנאים הבאים:

- (1) התאגיד בנקאי לא רואה מניעה לכך במקרה הפרטני;
- (2) אין כרטיס חיוב פעיל נוסף לשימוש הממנה בחשבון זה;
- (3) התקבל לכך אישור מיופה הכוח;
- (4) הטענת הכרטיס הנטען תיעשה על ידי מיופה הכוח. סכום ההטענה יהיה נתון לשיקול דעתו של מיופה הכוח, בהתאם לצרכי האדם ולנסיבות העניין.

*ירושלים * "בית שערי העיר" * רח' יפו 216 * מיקוד 9438307 *
*טל 02-5311670 *פקס 073-3926824/3

*דוא"ל: apac-lishka@justice.gov.il * כתובתנו באינטרנט:

https://www.gov.il/he/departments/agor_ministry_of_justice

3. שימוש בכרטיס אשראי בחשבון ממנה

לעמדת האפוטרופוס הכללי, מיופה הכוח מוסמך להתקשר עם הבנק בהסכם כרטיס חיוב בחשבון הממנה ולמנות את עצמו כמחזיק הכרטיס (וכמי שהכרטיס נושא את פרטיו) על מנת שיונפק לו כרטיס אשראי לשימוש בחשבון הממנה, בכפוף לתנאים שיפורטו להלן ולהפעלת שיקול דעת במקרה הפרטני בידי התאגיד הבנקאי.

מסגרת האשראי בכרטיס לא תעלה על סכום של 10,000 ₪ בחודש, לפי שיקול דעת הבנק.

יובהר כי ברור שייתכן שפעולות בכרטיס החיוב מתחת לסכום הטעון אישור, עסקאות בכרטיס שיבוצעו בחו"ל, חיובים בגין הוראות קבע שבוצעו בכרטיס או פעולות בנקאיות אחרות עשויות להביא לחריגה ממסגרת האשראי שאושרה כאמור.

4. שימוש בכרטיס לחיוב מידי בחשבון ממנה

א. כרטיס לחיוב מידי עבור מיופה הכוח

לעמדת האפוטרופוס הכללי, בכפוף להפעלת שיקול דעת במקרה הפרטני בידי התאגיד הבנקאי, אין מניעה עקרונית שיונפק למיופה הכוח כרטיס לחיוב מידי ובלבד שהשימוש החודשי בכרטיס לחיוב מידי יוגבל לסכום של 10,000 ₪. זאת, ככל שסכום היתרה החודשית בחשבון אינו יורד מסכום זה. כאשר סכום היתרה החודשית בחשבון נמוך מהסכום האמור, תתאפשר הנפקת הכרטיס עד לגובה היתרה החודשית. ידוע לנו, כי לבנקים אין יכולת להנפיק בשלב זה כרטיס מהסוג המתואר.

ב. כרטיס לחיוב מידי עבור הממנה

לעמדת האפוטרופוס הכללי, ככל שהתאגיד הבנקאי אישר, לבקשת מיופה הכוח, חשבון עצמאי לממנה, נפרד מהחשבון הממנה שבו מתנהלים כספיו על ידי מיופה הכוח, אין מניעה כי בחשבון זה יונפק לממנה, באישור מיופה הכוח, ובכפוף לשיקול דעת פרטני של התאגיד הבנקאי, כרטיס לחיוב מידי, המוגבל ליתרת הזכות שבחשבון.

5. כרטיס חיוב מסוג אחר

א. כרטיס חיוב מסוג אחר עבור מיופה הכוח

לעמדת האפוטרופוס הכללי, אין מניעה להנפיק למיופה הכוח, בחשבון הממנה, כרטיס חיוב מסוג אחר מזה המנוי במפורש במסמך זה, בכפוף להפעלת שיקול דעת במקרה הפרטני בידי התאגיד הבנקאי ובכפוף לכך שמסגרת האשראי בכרטיס לא תעלה על סכום של 10,000 ₪ בחודש, לפי שיקול דעת הבנק.

ב. כרטיס חיוב מסוג אחר לממנה

*ירושלים * "בית שערי העיר" * רח' יפו 216 * מיקוד 9438307 *
*טל 073-3926824/3 *פקס 02-5311670*

*דוא"ל: apac-lishka@justice.gov.il * כתובתנו באינטרנט:

https://www.gov.il/he/departments/agor_ministry_of_justice

לעמדת האפוסטרופוס הכללי, אין מניעה להנפיק לממנה כרטיס חיוב מסוג אחר מזה המנוי במפורש במסמך זה ובלבד שמתקיימים בו תנאים אלה -

- (1) התאגיד בנקאי לא רואה מניעה לכך במקרה הפרטני;
- (2) אין כרטיס חיוב פעיל נוסף לשימוש הממנה בחשבון זה;
- (3) התקבל לכך אישור מיופה הכוח;
- (4) כלל סכום העסקאות החודשי שניתן יהיה לבצע בכרטיס החיוב (ובכלל זה, עסקה בתשלומים או משיכת מזומן אם כרטיס החיוב יאפשר זאת) יתואם עם מיופה הכוח ולא יעלה על ₪ 2,500 בחודש.
- (5) השימוש בכרטיס חיוב זה יופסק לפי שיקול דעתו של מיופה הכוח, במסירת הודעה שלו לתאגיד הבנקאי, בהתאם להוראות נוהל התאגיד הבנקאי.

יובהר כי האמור בנייר עמדה זה הוא בכפוף לכך שאין בייפוי הכוח המתמשך הנחיות מקדימות אחרות שנתן הממנה, לדוגמא הוראות בהנחיות המקדימות שמונעות במפורש שימוש בכרטיסי חיוב, הוראות שמגבילות את הסכום שניתן לעשות בו שימוש, או מתן הנחיות מקדימות לסכום חודשי גבוה מהסכום האמור בנייר עמדה זה בכרטיס החיוב.

בכבוד רב,

סיגל יעקבי, עו"ד
האפוסטרופסה הכללית
והממונה על הליכי חדלות פירעון
והרשם לענייני ירושה

העתק: עודדה פרץ, סגנית המפקחת על הבנקים